

ПОЛОНСЬКА Ірина – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови економічного факультету, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, вул. Васильківська, 90 А, Київ, 03022, Україна (ipolonskaya@ukr.net)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6633-9881>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2022.49.26>

Бібліографічний опис статті: Полонська, І. (2022). Композиційна семантика фразових дієслів *phase down* і *phase out* в англійській мові. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»*, 49, 183–187. doi: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2022.49.26>.

КОМПОЗИЦІЙНА СЕМАНТИКА ФРАЗОВИХ ДІЄСЛІВ *PHASE DOWN* І *PHASE OUT* В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Анотація. Мета статті – дослідити семантику фразових дієслів *phase out* і *phase down*, розібратися в лінгвістичних причинах різного тлумачення їх значень носіями мови. У процесі роботи використано метод порівняння, компонентний і семантичний аналізи. Розглянувши дефініції фразових дієслів *phase out* і *phase down* у лексикографічних джерелах, ми виявили, що зазначені дієслова Кембриджський словник англійської мови фіксує як абсолютні синоніми, а в словнику Мерріам-Вебстер їхні значення не тотожні. Виявлено, що в Кембриджському словнику англійської мови ядром передачі значення фразового дієслова *phase down* є дієслівний компонент, а в словнику Мерріам-Вебстер семантичний центр сполучення *phase down* зміщено під впливом прислівника *down* у бік його значення. В обох словниках семантичний центр фразового дієслова *phase out* зміщено в бік значення постпозитива *out*, який уточнює лексичне значення. Оскільки фразове дієслово *phase down* у Кембриджському словнику англійської мови означає 'to remove or stop using something gradually or in stages', а прислівник *down* в жодному із словників не має значення 'to the point where something is removed or disappears / to the point of depletion, extinction, or exhaustion' (на відміну від прислівника *out*), це дає підстави вважати *phase down* у Кембриджському словнику англійської мови ідіоматизованим фразовим дієсловом. *Phase down* в словнику Мерріам-Вебстер, *phase out* в обох словниках слід віднести до групи так званих напівідіоматизованих фразових дієслів. У напівідіоматизованих фразових дієсловах вербальний компонент зберігає своє пряме значення, тоді як постпозитив (прислівник) привносить додатковий відтінок значення. Проведене дослідження дає підстави констатувати, що в англійській мові те саме фразове дієслово може належати як до групи напівідіоматизованих, так і до групи ідіоматизованих фразових дієслів. Цим можна пояснити той факт, що для одних носіїв мови *phase out* і *phase down* – одиниці принципово різні, а для інших – що між ними немає різниці.

Ключові слова: фразове дієслово, семантична структура, дієслово, постпозитивний компонент.

POLONSKA Iryna – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Foreign Languages of the Faculty of Economics, Taras Shevchenko National University of Kyiv, 90A, Vasylkivska str., Kyiv, 03022, Ukraine (ipolonskaya@ukr.net)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6633-9881>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2022.49.26>

To cite this article: Polonska, I. (2022). Kompozycijna semantyka frazovykh dijesliv *phase down* і *phase out* v anghlijskij movi [Compositional semantics of the phrasal verbs *phase down* and *phase out* in the English language]. *Problemy humanitarnych nauk: zbirnyk naukovych prats Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriiia «Filolohiia» – Problems of Humanities. "Philology" Series: a collection of scientific articles of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*, 49, 183–187. doi: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2022.49.26> [in Ukrainian].

COMPOSITIONAL SEMANTICS OF THE PHRASAL VERBS *PHASE DOWN* AND *PHASE OUT* IN THE ENGLISH LANGUAGE

Summary. The purpose of the article is to investigate the semantics of the phrasal verbs 'phase out' and 'phase down', to understand the linguistic reasons for different interpretations of

their meanings by native speakers. The following methods were used in the process of working: the comparison method, the component analysis and the semantic analysis. Examining the definitions of the phrasal verbs 'phase out' and 'phase down' in lexicographical sources, we found that these verbs are absolute synonyms in the Cambridge Dictionary of English, but in the Merriam-Webster Dictionary their meanings differ. It was found that in the Cambridge English Dictionary the core of the phrasal verb 'phase down' is the verb component, and in the Merriam-Webster Dictionary the semantic center of the 'phase down' is shifted under the influence of the adverb 'down' towards its meaning. In both dictionaries, the semantic center of the phrasal verb 'phase out' is shifted towards the meaning of the postpositive 'out', which specifies the lexical meaning. Since the phrasal verb 'phase down' in the Cambridge English Dictionary means 'to remove or stop using something gradually or in stages', and the adverb 'down' does not have the meaning 'to the point where something is removed or disappears / to the point of depletion, extinction, or exhaustion' (in contrast with the adverb 'out') in any dictionaries, this gives grounds to consider 'phase down' in the Cambridge English Dictionary as an idiomatized phrasal verb. 'Phase down' in the Merriam-Webster Dictionary, 'phase out' in both dictionaries should be attributed to the group of so-called semi-idiomatized phrasal verbs. In semi-idiomatized phrasal verbs, the verb retains its direct meaning, while the postpositive (the adverb) brings an additional shade of meaning. The conducted research allows to state that in the English language the same phrasal verb can belong both to the group of semi-idiomatized and to the group of idiomatized phrasal verbs. This explains the fact that for some native speakers 'phase out' and 'phase down' are fundamentally different, and for others they do not differ.

Key words: *phrasal verb, semantic structure, verb, postpositive component.*

Постановка проблеми. З 31 жовтня по 13 листопада 2021 року в шотландському місті Глазго (Велика Британія) проходила Конференція ООН зі зміни клімату (COP 26). Роботу конференції планували завершити 12 листопада, але через суперечності між делегаціями додатковий день був потрібний для узгодження підсумкових документів. Індія та Китай в останній момент попросили замінити у фінальному тексті *phase out* на *phase down* щодо вугілля. Президент COP 26 Алок Шарма, член парламенту Великої Британії, стримуючи сльози, зазначив, що він глибоко шкодує з приводу змін, унесених до тексту підсумкової заяви в останню хвилину (Spenser, Burgess, 2021). 14 листопада прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон провів прес-конференцію за результатами COP 26. Відповідаючи на запитання журналіста BBC, він сказав таке: «It's an immense thing to get a commitment from 190 countries to phase down or phase out coal. Whether the language is *phase down* or *phase out* doesn't seem to me as a speaker of English to make that much of a difference». Журналістка Sky News адресувала Алоку Шармі, який теж був присутній на цій прес-конференції, таке запитання: «Do you agree with the prime minister that *phase out* and *phase down* mean the same thing?» // Чому для одних носіїв мови *phase out* і *phase down* – одиниці принципово різні, а для інших – ні? (The Telegraph, 2021). Відпо-

відь на це цікаве й водночас, як бачимо, вкрай актуальне питання можуть дати тільки дослідники мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Хоч основною сферою вживання фразових дієслів є розмовна мова, вони проникають у різні функціональні стилі, переходять від одного стилістичного шару до іншого. Фразові дієслова завжди були об'єктом пильної уваги як вітчизняних, так і зарубіжних лінгвістів, їм присвячено чимало наукових праць. Нині сформовано велику кількість підходів до вивчення фразових дієслів: здійснено їх типологічний аналіз (Ніколаєва, 2018; Саламатіна, 2020), вивчено характер їхньої полісемії (Воробйова, 2019) та ідіоматичності (Ramies, 2018), досліджено фразові дієслова з конкретним компонентом (Пивоненкова, 2020; Anggraeni, 2019), розглянуто їх навіть у контексті пандемії (Барбашева, Александрова, 2021) тощо. Проте порівняльний аналіз семантики фразових дієслів *phase out* та *phase down* не проведено.

Мета статті – дослідити семантику окремо взятих фразових дієслів *phase out* та *phase down*, розібратися в лінгвістичних причинах різного тлумачення їхніх значень носіями мови.

Поставлена мета передбачає вирішення таких завдань: показати, як саме відбувається взаємодія компонентів, що становлять ці

комплексні одиниці; визначити вплив постпозитивного елемента на значення фразових дієслів.

Виклад матеріалу. Існують різні тлумачення поняття «фразове дієслово». За основу в нашому дослідженні взято найбільш загальне визначення, згідно з яким фразове дієслово є комбінацією дієслова з постпозитивом, що утворює семантичне ціле. Розглянувши дефініції фразових дієслів *phase out* і *phase down* в лексикографічних джерелах, ми виявили, що зазначені дієслова в Кембриджському словнику англійської мови (the Cambridge English Dictionary) представлені як абсолютні синоніми, а в словнику Мерріам-Вебстер (the Merriam-Webster Dictionary) – як такі, що не тотожні за значенням:

Cambridge Dictionary

phase sth out – to remove or stop using something gradually or in stages:

The airline is planning to phase out the aircraft at the end of this year.

phase sth down – to remove or stop using something gradually or in stages:

We are working to phase down the use of this dangerous gas.

Merriam-Webster

phase out – (transitive verb) to discontinue the practice, production, or use of by phases:

Leaders have vowed to phase out coal financing, cut their methane emissions and halt deforestation (Washington Post, 10 Aug. 2021);

phase down – (transitive verb) to reduce the size or amount of by phases:

phase down the programme.

Фразові дієслова мають складну структуру. Як фразове дієслово *phase out*, так і фразове дієслово *phase down* являють собою поєднання двох повнозначних слів (дієслова та прислівника). Для вивчення механізму взаємодії компонентів складних мовних одиниць необхідно насамперед вивчити семантику окремих компонентів. Розглянемо спочатку значення дієслова *phase* в обох зазначених словниках:

phase (verb) – to introduce something in stages over a particular period of time:

The reduction in armed forces will be phased over the next ten years.

The closure of the regional offices was phased over an 18-month period and affected 435 staff.

[Cambridge Dictionary]

phase (verb) – 2 to conduct or carry out by planned phases

3 to introduce in stages:

phase in new models

[Merriam-Webster]

Як бачимо, значення 'поступово вводити щось' фіксують обидва словники. Припускаємо, що причину розбіжностей слід шукати в постпозитивному компоненті. Перейдемо до аналізу значень прислівників *down* і *out*. Дані словників свідчать про те, що ці прислівники є полісемічними і що в поєднанні з дієсловом вони реалізують такі значення:

down (adverb) (LOWER LEVEL) – at or towards a lower level or a smaller amount

Down is used with a lot of verbs to show that something is becoming smaller, weaker, slower, or less.

[Cambridge Dictionary]

down (adverb) – to a lesser degree, level, or rate

[Merriam-Webster]

out (adverb, preposition) – to the point where something is removed or disappears

[Cambridge Dictionary]

out (adverb) – to the point of depletion, extinction, or exhaustion

[Merriam-Webster]

На підставі проведеного аналізу можна зробити висновок, що укладачі Кембриджського словника англійської мови ядром передачі значення фразового дієслова *phase down* вважають дієслівний компонент, а в словнику Мерріам-Вебстер семантичний центр сполучення *phase down* зміщено під впливом прислівника *down* у бік його значення. В обох словниках семантичний центр фразового дієслова *phase out* зміщено в бік значення постпозитива *out*, який уточнює лексичне значення.

Проведене нами дослідження показало, що прислівники *down* і *out* є полісемічними, але їхні значення не пересікаються. Прислівник *down* не є синонімом *out* в жодному зі значень. Оскільки фразове дієслово *phase down* у Кембриджському словнику англійської мови означає 'to remove or stop using something gradually or in stages', а в прислівнику *down* обидва словники не фіксують значення 'to the point where something is removed or disappears / to the point of depletion, extinction, or exhaustion' (на відміну від прислівника *out*), що дає під-

стави вважати *phase down* у Кембриджському словнику англійської мови ідіоматизованим фразовим дієсловом. *Phase down* в словнику Мерріам-Вебстер, *phase out* в обох словниках слід віднести до групи так званих напівідіоматизованих фразових дієслів. У напівідіоматизованих фразових дієсловах вербальний компонент зберігає своє пряме значення, тоді як постпозитив (прислівник) привносить додатковий відтінок значення. Уважаємо, що в напівідіоматизованих фразових дієсловах постпозитив визначає смислову варіативність фразеологічної одиниці, саме він є ключем до розуміння значень фразових дієслів. Слід зауважити, що регіональної маркованості, що пов'язує мовлення з якоюсь із двох англійських культур (британською й американською), серед аналізованих одиниць не спостережено.

Більшість досліджень фразових дієслів присвячено вивченню семантики постпозитивного компонента. Проведене нами дослідження доводить, що для пошуку відповідей на деякі запитання доцільно використовувати комплексний підхід.

Висновки. У наукових статтях дуже часто наголошувалося на труднощах, з якими стикаються іншомовні студенти під час вивчення та використання англійських фразових дієслів, але навіть у носіїв мови, як ми показали вище, може бути різне розуміння значень цих одиниць. Наше дослідження

демонструє це на прикладі фразових дієслів *phase down* і *phase out*. Фразове дієслово *phase down* по-різному трактується в словниках англійської мови. У Кембриджському словнику воно є синонімом *phase out* і означає «поступово відмовитися». У словнику Мерріам-Вебстер значення фразового дієслова *phase down* відрізняється від значення фразового дієслова *phase out*: *phase down* означає 'поступово зменшувати', а *phase out* – 'поступово відмовитися'. Проведене дослідження дає підстави констатувати, що в англійській мові те саме фразове дієслово може належати як до групи напівідіоматизованих, так і до групи ідіоматизованих фразових дієслів. У напівідіоматизованих фразових дієсловах постпозитив виступає в ролі модифікатора дієслова, привносячи додаткові відтінки значення. Значення ідіоматизованого фразового дієслова не збігається зі значенням складових елементів.

Семантичні відношення між складовими частинами фразових дієслів виключно різноманітні. Перспективу наукових розвідок убачаємо в дослідженні композиційної семантики фразових дієслів, які містять у своєму складі більше двох елементів, тобто фразових дієслів з двома постпозитивними компонентами. Цікаво також проаналізувати та зіставити семантику іменників, утворених від фразових дієслів *phase out* і *phase down*.

ЛІТЕРАТУРА

- Барбашёва С. С., Александрова Е. В. Фразовые глаголы в контексте пандемии. *Baltic Humanitarian Journal*. 2021. Т. 10. № 2(35). С. 228–230. DOI: <https://doi.org/10.26140/bgz3-2021-1002-0060>.
- Воробйова О. С. Полісемія англійських фразових дієслів. *Молодий вчений*. 2019. № 5.1 (69.1). С. 59–62.
- Ніколаєва Т. М. Види фразових дієслів в англійській мові (теорія та практика). *Закарпатські філологічні студії*. 2018. Випуск 3. Том 2. С. 149–154.
- Пивоненкова Т. Б. Новые английские образные фразовые глаголы с компонентом “to chew” (на материале публицистических текстов, размещённых в корпусе NOW). *Вестник Московского государственного областного университета. Серия : Лингвистика*. 2020. № 1 С. 63–70. DOI: <https://doi.org/10.18384/2310-712X-2020-1-63-70>
- Саламатина Ю. В. Классификация фразовых глаголов в английском языке. *Мир науки, культуры, образования*. 2020. № 1 (80). С. 280–282.
- Anggraeni Diana Intransitive phrasal verbs with particle 'through' in British National Corpus. *Lire Journal (Journal of Linguistics and Literature)*. 2019. Volume 3. P. 22–35. DOI: <https://doi.org/10.33019/lire.v3i1.48>
- Pamies Antonio Phrasal Verbs, Idiomaticity and the Fixedness. *Reproducibility from a phraseological perspective : structural, functional and cultural aspects*. University of Granada, Spain. 2018. P. 55–73. URL: <http://hdl.handle.net/11320/> (дата звернення 04.01.2022).
- Spenser Ben, Burgess Kaya COP 26 : Alok Sharma in tears as India and China dilute pledge to phase out coal. *The Sunday Times*. November 14, 2021. URL: <https://www.thetimes.co.uk/article/cop26-alok-sharma-in-tears-as-india-and-china-dilute-pledge-to-phase-out-coal-hfd29x7t6> (дата звернення 03.01.2022).
- The Telegraph*. Boris Johnson holds post-COP 26 news conference. November 14, 2021. URL: <https://www>

youtube.com/watch?v=Z1QLmoSczHY (дата звернення 03.01.2022).

REFERENCES

- Anggraeni, D.** (2019). Intransitive phrasal verbs with particle 'through' in British National Corpus. In *Lire Journal (Journal of Linguistics and Literature)* (Vol. 3), (pp. 22–35). DOI: <https://doi.org/10.33019/lire.v3i1.48> [in English].
- Barbashjova, S. S.; Aleksandrova, E. V.** (2021). Frazovye glagoly v kontekste pandemii [Phrasal verbs in the context of the pandemic]. In *Baltic Humanitarian Journal* (Vol. 10; № 2(35)), (pp. 228–230) [in Russian]. DOI: <https://doi.org/10.26140/bgz3-2021-1002-0060> [in English].
- Nikolajeva, T. M.** (2018). Vydy frazovykh dijesliv v anghlijskij movi (teorija ta praktyka) [Types of phrasal verbs in English (theory and practice)]. In *Zakarpatsjki filologhichni studiji – Transcarpathian philological studies* (Issue 3; Vol. 2), (pp. 149–154) [in Ukrainian].
- Pamies, A.** (2018). Phrasal Verbs, Idiomaticity and the Fixedness. In *Reproducibility from a phraseological perspective: structural, functional and cultural aspects* (pp. 55–73). University of Granada, Spain. Retrieved January 4, 2022, from <http://hdl.handle.net/11320/> [in English].
- Pivonenkova, T. B.** (2020). Novye anglijskie obraznye frazovye glagoly s komponentom “to chew” (na materiale publicisticheskikh tekstov, razmeshhjonnyh v korpuse NOW) [New English figurative phrasal verbs with the “to chew” component (on the material of journalistic texts placed in the NOW corpus)]. In *Vestnik Moskovskogo gosudarstvennogo oblastnogo universiteta. Serija: Lingvistika – Bulletin of the Moscow State Regional University. Series: Linguistics* (№ 1), (pp. 63–70). DOI: <https://doi.org/10.18384/2310-712X-2020-1-63-70> [in Russian].
- Salamatina, Ju. V.** (2020). Klassifikacija frazovyh glagolov v anglijskom jazyke [Classification of phrasal verbs in the English language]. In *Mir nauki, kul'tury, obrazovanija – The world of science, culture, education, 1* (80), 280–282) [in Russian].
- Spenser, B., Burgess, K.** (2021). COP 26 : Alok Sharma in tears as India and China dilute pledge to phase out coal. *The Sunday Times*. November 14, 2021. Retrieved January 3, 2022, from <https://www.thetimes.co.uk/article/cop26-alok-sharma-in-tears-as-india-and-china-dilute-pledge-to-phase-out-coal-hfd29x7t6> [in English].
- The Telegraph* (2021). Boris Johnson holds post-COP 26 news conference. November 14, 2021. Retrieved January 3, 2022, from <https://www.youtube.com/watch?v=Z1QLmoSczHY> [in English].
- Vorobjova, O. S.** (2019). Polisemija anghlijsjkykh frazovykh dijesliv [Polysemy of English phrasal verbs]. *Molodyj vchenyj – Young scientist, 15.1* (69.1), 59–62 [in Ukrainian].